

Manuál pre informovanie a publicitu Regionálneho operačného programu 2007 – 2013

Všeobecné pravidlá informovania a publicity

Podľa článku 8 Nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“) je každý prijímateľ zodpovedný za zabezpečenie informovania verejnosti o pomoci, ktorá mu bola poskytnutá z fondov EÚ a to formou definovaných opatrení, ktoré si podľa typu investície vyžadujú rôzne spôsoby realizácie, konkrétne:

- 1) Investície do infraštruktúry, stavebných činností, príp financovanie dlhodobého hmotného majetku s celkovou výškou nenávratného finančného príspevku na projekt vyššou ako 500000 eur vyžadujú:
  - a. inštaláciu veľkoplošnej reklamnej tabule (panelu),
  - b. inštaláciu trvalej vysvetľujúcej tabule (pamätnej dosky).

Ak na fyzický objekt nie je možné inštalovať trvalo vysvetľujúcu tabuľu (pamätnú dosku), tak ako je uvedené v bode b) ods. 2 článku 8 vykonávacieho nariadenia, musia byť prijaté a realizované iné primerané opatrenia, ktoré zabezpečia širokú publicitu pridanej hodnoty intervencie Spoločenstva.

- 2) Pri projektoch financovaných z ESF a v odôvodnených prípadoch aj pri projektoch financovaných z ERDF alebo KF musí príjemca zaistiť, aby účastníci takýchto projektov boli informovaní o tom, že realizovaný projekt je v rámci daného OP spolufinancovaný z príslušného fondu. Každý dokument, vrátane prezenčných listín a certifikátov o absolvovaní aktivity a iných dokumentov týkajúcich sa projektu, musí obsahovať vyhlásenie, že daný OP bol spolufinancovaný z ESF, príp. z ERDF alebo z KF.

V prípade vzdelávacích a iných aktivít počas celej doby odporúčame na mieste realizácie projektu inštalovať informačnú tabuľu (plagát).

V článku 9 vykonávacieho nariadenia sú pre riadiace orgány a prijímateľov definované technické charakteristiky opatrení v oblasti informovania a publicity so zameraním na prijímateľov, potenciálnych prijímateľov a verejnosť takto:

- a) **znak Európskej únie** v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe vykonávacieho nariadenia a **odkaz na Európsku úniu**,
- b) **odkaz na príslušný fond**: pre ERDF: „Európsky fond regionálneho rozvoja“,
- c) **vyhlásenie**, ktoré vyberie riadiaci orgán a v ktorom je zdôraznená pridaná hodnota intervencie Spoločenstva, uprednostňujúc „Investícia do vašej budúcnosti“.

Znak EÚ a odkaz na EÚ a ďalšie súvisiace náležitosti musia byť vždy takej veľkosti, aby boli dostatočne výrazné, viditeľné, čitateľné a zrozumiteľné. Znak EÚ a odkaz na EÚ, ako aj ďalšie súvisiace náležitosti nesmú byť nikdy menšie ako ostatné zobrazené symboly a logá.

V prípade malých propagačných predmetov sa body b) a c) neuplatňujú.

Ak informačné alebo propagačné opatrenia podporujú viacero projektov spolufinancovaných z viacerých fondov, odkaz na fond, ktorý je definovaný v bode b) článku 9 vykonávacieho nariadenia, sa nevyžaduje, no v tomto prípade odporúčame použiť odkaz na štrukturálne fondy.

Pravidlá pre používanie informačných opatrení

Podľa článku 8 vykonávacieho nariadenia je príjemca zodpovedný za informovanie verejnosti o podpore zo ŠF a KF, ktorá mu bola poskytnutá, pričom opatrenia na informovanie verejnosti musia zahŕňať minimálne prvky uvedené v článku 9 vykonávacieho nariadenia a sú realizované týmito formami:

Veľkoplošná reklamná tabuľa (panel)

Od začatia fyzickej realizácie aktivít projektu a počas celej doby realizácie aktivít projektu prijímateľ zabezpečí vyvesenie veľkoplošnej reklamnej tabule (panelu) na mieste realizácie aktivít projektu, ktorý spĺňa tieto podmienky:

- 1) celková výška NFP na projekt presahuje 500 000 eur,
- 2) projekt slúži na financovanie infraštruktúry alebo stavebných činností.

Povinnosťou podľa článku 8 vykonávacieho nariadenia je umiestňovať veľkoplošnú reklamnú tabuľu (panel) na dobre viditeľnom mieste realizácie aktivít projektu. Odporúčame inštalovať ju na dobre viditeľnom okraji komunikácie alebo ako označenie objektu, ktorý je predmetom realizácie aktivít projektu.

Na veľkoplošnej reklamnej tabuli (paneli) musia byť minimálne uvedené údaje, resp. technické charakteristiky definované v článku 9 vykonávacieho nariadenia poukazujúce na spoluúčasť Európskej únie, ktoré zaberajú najmenej 25 % plochy tabule (panelu). Ide o tieto údaje a náležitosti:

1. **znak Európskej únie** v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia a **odkaz na Európsku úniu**,
2. **odkaz na príslušný fond**: v prípade ROP pre ERDF: „Európsky fond regionálneho rozvoja“, k odkazu doplniť text vysvetľujúci spoluúčasť EÚ: „Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou vo výške .... %¹ z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.“,
3. **vyhlásenie**, v ktorom je zdôraznená pridaná hodnota intervencie Spoločenstva – „Investícia do vašej budúcnosti“,
4. informácia o dátume začatia a dátume skončenia realizácie aktivít projektu,
5. logo ROP a názov Riadiaceho orgánu pre ROP,
6. odkaz na stránku Riadiaceho orgánu pre ROP www.ropka.sk.

Článok 5 vykonávacieho nariadenia zdôrazňuje, že v rámci realizácie projektov spolufinancovaných z fondov EÚ musí byť zaistená široká publicita OP v nadväznosti na výšku spolufinancovania z príslušného fondu. Veľkosť veľkoplošnej reklamnej tabule (panela) je prispôbená výške spolufinancovania z ERDF; minimálne rozmery tabule sú však 250 cm x 150 cm. Panely musia byť vždy umiestnené na takých miestach, kde budú pre verejnosť najviac viditeľné (napr. hlavný vchod do budovy, pri líniových stavbách treba umiestniť panely vždy minimálne na začiatku prvého a na konci posledného úseku – pokiaľ je predmetom projektu viacero úsekov komunikácie; podmienkou pri umiestňovaní panelov je, aby boli miesta ich umiestnenia verejne dostupné).

¹ Výška spoluúčasti z ERDF je uvedená v závislosti od typu prijímateľa. V prípade sektora verejnej správy (územná samospráva, organizácia štátnej správy) je výška príspevku z ERDF vo výške maximálne 85 % a v prípade súkromného sektora maximálne 80,75 %.

Ak sa na financovaní projektu podieľajú aj iné subjekty, veľkosť jednotlivých veľkoplošných reklamných tabúľ (panelov) musí zodpovedať výške príspevkov od jednotlivých subjektov. Ak prijímateľ umiestňuje na mieste realizácie projektu aj iné veľkoplošné reklamné tabule (panely), tie nesmú svojou veľkosťou presahovať plochu veľkoplošnej reklamnej tabule (panela), ktorá informuje o podpore projektu z ERDF.

Riadiaci orgán pre ROP v časti „Vzor veľkoplošnej reklamnej tabule“ tohto Manuálu zverejňuje nezáväzný vzor pre vytvorenie veľkoplošnej reklamnej tabule pre projekty realizované v rámci ROP.

Keď sa realizácia projektu ukončí, veľkoplošnú reklamnú tabuľu (panel) najneskôr do 6 mesiacov od ukončenia realizácie aktivít projektu nahradí trvalá vysvetľujúca tabuľa.

Trvalá vysvetľujúca tabuľa (pamätná doska)

Najneskôr do 6 mesiacov od ukončenia realizácie aktivít projektu prijímateľ zabezpečí inštaláciu dostatočne veľkej trvalej vysvetľujúcej tabule (pamätnej dosky) na dobre viditeľnom mieste.. Uvedená povinnosť sa týka projektov, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

- 1) celková výška NFP na projekt presahuje 500 000 eur,
- 2) projekt slúži na financovanie infraštruktúry alebo stavebných činností.

Povinnosťou prijímateľa je umiestniť dostatočne veľkú trvalú vysvetľujúcu tabuľu (pamätnú dosku) na dobre viditeľnom mieste realizácie aktivít projektu, ktoré je najviac prístupné pre širokú verejnosť. Tabuľa (pamätná doska) musí byť zhotovená z trvanlivého materiálu ako napr. leštený kameň, sklo, bronz, iný kov, plast a pod. Prijímateľ by mal umiestniť pamätnú dosku prednostne na hmotnom výsledku projektu. Tabuľu treba osadiť na všetky novopostavené či zrekonštruované objekty, ktoré sú prístupné širokej verejnosti, a to na vhodnom a viditeľnom mieste (napr. priečelie budovy, most, ulica atď.) tak, aby nenarušila ráz a charakter projektu, najmä s ohľadom na historické a stavebné prvky. Keď technicky nie je možná takáto inštalácia, prijímateľ umiestni pamätnú dosku na iné vhodné miesto v bezprostrednom okolí (napr. samostatný stĺpik s pamätnou doskou).

Ak nie je možné inštalovať trvalo vysvetľujúcu tabuľu (pamätnú dosku), tak ako je to uvedené v bode b) ods. 2 článku 8 vykonávacieho nariadenia, musia byť prijaté a realizované iné primerané opatrenia, ktoré zabezpečia širokú publicitu pridanej hodnoty intervencie Spoločenstva. Trvalá vysvetľujúca tabuľa (pamätná doska) musí byť nainštalovaná bezprostredne po odstránení veľkoplošnej reklamnej tabule (panelu) a musí byť osadená najmenej po dobu piatich rokov od ukončenia realizácie aktivít projektu.

Na trvalej vysvetľujúcej tabuli (pamätnej doske) musia byť minimálne uvedené údaje, resp. technické charakteristiky definované v článku 9 vykonávacieho nariadenia poukazujúce na spoluúčasť EÚ, a zároveň informácie o type a názve projektu, ktoré zaberajú najmenej 25% plochy tabule (dosky). Ide o tieto údaje a náležitosti:

1. **znak Európskej únie** v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe vykonávacieho nariadenia a **odkaz na Európsku úniu**,
2. **odkaz na príslušný fond**: v prípade ROP pre ERDF: „Európsky fond regionálneho rozvoja“, k odkazu doplniť text vysvetľujúci spoluúčasť EÚ: „Tento projekt bol spolufinancovaný Európskou úniou vo výške .... %² z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.“,

² Výška spoluúčasti z ERDF je uvedená v závislosti od typu prijímateľa. V prípade sektora verejnej správy (územná samospráva, organizácia štátnej správy) je výška príspevku z ERDF vo výške maximálne 85 % a v prípade súkromného sektora maximálne 80,75 %.

3. **vyhlásenie**, v ktorom je zdôraznená pridaná hodnota intervencie Spoločenstva – „Investícia do vašej budúcnosti“,
4. **typ a názov projektu** (typ projektu je v prípade všetkých opatrení ROP okrem opatrenia 6.1 ROP „samostatne dopytovo orientovaný projekt“),
5. **logo ROP a názov Riadiaceho orgánu pre ROP**,
6. výška poskytnutého príspevku.

Článok 5 vykonávacieho nariadenia zdôrazňuje, že v rámci realizácie projektov spolufinancovaných z fondov EÚ musí byť zaistená široká publicita OP v nadväznosti na výšku spolufinancovania z príslušného fondu. Trvalá vysvetľujúca tabuľa (pamätná doska) má byť dostatočne veľká, jej veľkosť má byť prispôsobená výške spolufinancovania z ERDF; minimálne rozmery pamätnej dosky však musia byť 20 cm x 30 cm.

Ak sa na financovaní projektu podieľajú aj iné subjekty, veľkosť jednotlivých trvalo vysvetľujúcich tabulí (pamätných dosiek) musí zodpovedať výške príspevkov od jednotlivých subjektov. Ak prijímateľ umiestňuje na mieste realizácie projektu aj iné trvalo vysvetľujúce tabule (pamätné dosky), tie nesmú svojou veľkosťou presahovať plochu trvalo vysvetľujúcej tabule (pamätnej dosky), ktorá informuje o podpore projektu z ERDF.

Riadiaci orgán pre ROP v časti „Vzor trvalo vysvetľujúcej tabule“ tohto Manuálu zverejňuje nezáväzný vzor pre vytvorenie trvalo vysvetľujúcej tabule pre projekty realizované v rámci ROP.

Informačná tabuľa

Počas realizácie projektu musí prijímateľ zaistiť, aby účastníci projektu boli informovaní o tom, že realizovaný projekt je v rámci ROP spolufinancovaný z ERDF. Každý dokument týkajúci sa projektu musí obsahovať vyhlásenie, že ROP je spolufinancovaný z ERDF.

V prípade najmä neinvestičných aktivít ROP počas celej doby ich realizácie odporúčame na mieste realizácie projektu inštalovať informačnú tabuľu (plagát), ktorá by okrem údajov definovaných v článku 9 vykonávacieho nariadenia informovala o type a názve projektu, pričom tieto informácie by zaberali minimálne 25 % plochy informačnej tabule (plagátu).

Informačnú tabuľu (plagát) odporúčame umiestniť na dobre viditeľnom mieste realizácie aktivít projektu, ktoré je prístupné širokej verejnosti alebo v prípade neinvestičných aktivít na mieste ich samotnej realizácie.

Povinné informácie, ktoré má prijímateľ verejnosti poskytnúť, môžu byť v rámci inštalácie informačnej tabule (plagátu) doplnené aj o údaje, resp. technické charakteristiky definované v článku 9 vykonávacieho nariadenia poukazujúce na spoluúčasť Európskej únie, a zároveň o informácie o type a názve projektu, ktoré by mali zaberat' najmenej 25 % plochy informačnej tabule (plagátu). Ide o tieto údaje a náležitosti:

1. **znak Európskej únie** v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia a **odkaz na Európsku úniu**,
2. **odkaz na príslušný fond**: v prípade ROP pre ERDF: „Európsky fond regionálneho rozvoja“, k odkazu doplniť text vysvetľujúci spoluúčasť EÚ: „Tento projekt je

spolufinancovaný Európskou úniou vo výške .... %³ z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.“,

3. **vyhlásenie**, v ktorom je zdôraznená pridaná hodnota intervencie Spoločenstva „Investícia do vašej budúcnosti“,
4. typ a názov projektu (typ projektu je „samostatne dopytovo orientovaný projekt“)
5. informácia o dátume začatia a dátume skončenia realizácie projektu,
6. logo ROP a názov Riadiaceho orgánu pre ROP,
7. odkaz na stránku Riadiaceho orgánu pre ROP www.ropka.sk,
8. výška poskytnutého príspevku.

Článok 5 vykonávacieho nariadenia zdôrazňuje, že v rámci realizácie projektov spolufinancovaných z fondov EÚ musí byť zaistená široká publicita OP v nadväznosti na výšku spolufinancovania z príslušného fondu. Rozmery informačnej tabule (plagátu) musia byť minimálne 20 cm x 30 cm.

Ak sa na financovaní projektu podieľajú aj iné subjekty, veľkosť jednotlivých informačných tabulí musí zodpovedať výške príspevkov od jednotlivých subjektov. Ak prijímateľ umiestňuje na mieste realizácie aktivít projektu aj iné informačné tabule (plagáty), tie nesmú svojou veľkosťou presahovať plochu informačnej tabule (plagátu), ktorá informuje o podpore projektu z ERDF.

Pokyny pri výrobe propagačných a informačných predmetov a dokumentov

Riadiaci orgán pre ROP uverejnil na stránke www.ropka.sk v časti Dokumenty na stiahnutie logo ROP a znak Európskej únie v grafickom vyhotovení. Prijímateľ použije tieto súbory na zabezpečenie informovania a publicity v súvislosti s podporeným projektom, a to na vytvorenie veľkoplošnej reklamnej tabule, trvalo vysvetľujúcej tabule a informačnej tabule.

Podľa článku 8 vykonávacieho nariadenia musí prijímateľ zaistiť, aby verejnosť bola informovaná o tom, že realizovaný projekt je v rámci daného OP spolufinancovaný z príslušného fondu. Pri príprave a výrobe rôznych **informačných materiálov** (napr. brožúry, letáky, oznámenia, skladačky, inzercia a i.), ako aj **dokumentov** vyrábaných v súvislosti s realizáciou schváleného projektu (napr. prezenčné listiny, pozvánky, certifikáty o absolvovaní aktivity, učebnice a i.) je **povinnosťou** prijímateľa podpory **zabezpečiť informovanie verejnosti umiestnením znaku Európskej únie**, ktorý je v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia, **odkazu na Európsku úniu** na konkrétnom materiáli alebo dokumente a **vyhlásením**, že daný projekt je **spolufinancovaný z ERDF spolu s vyhlásením** (sloganom), v ktorom je zdôraznená **pridaná hodnota intervencie Spoločenstva**, uprednostňujúc: „Investícia do Vašej budúcnosti“. Tieto informácie musia byť umiestnené na **všetkých** informačných materiáloch a dokumentoch **informujúcich cieľové skupiny projektu a/alebo verejnosť** o realizovanom projekte financovanom z prostriedkov EÚ a musia byť viditeľne vyznačené **minimálne na prvej/titulnej strane materiálu/dokumentu**. Podporná dokumentácia súvisiaca s realizovaným projektom (napr. dokumenty týkajúce sa verejného obstarávania, pracovné výkazy, zápisnice z interných porád atď.) nemusí obsahovať vyhlásenie, že daný

³ Výška spoluúčasti z ERDF je uvedená v závislosti od typu prijímateľa. V prípade sektora verejnej správy (územná samospráva, organizácia štátnej správy) je výška príspevku z ERDF vo výške maximálne 85 % a v prípade súkromného sektora maximálne 80,75 %.

projekt je spolufinancovaný z ERDF, ani vyhlásenie (slogan), v ktorom je zdôraznená pridaná hodnota intervencie Spoločenstva.

Pri výrobe rôznych **informačných** a **malých propagačných predmetov** (malé reklamné predmety) v súvislosti s realizáciou schváleného projektu je **povinnosťou** prijímateľa podpory **zabezpečiť informovanie verejnosti umiestnením znaku Európskej únie**, ktorý je v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia a **odkazu na Európsku úniu** na konkrétnom predmete. Treba však podotknúť, že propagačné predmety sú len doplnkovou formou prostriedkov zabezpečujúcich širokú publicitu a v prípade ich použitia musia propagačné predmety spĺňať nasledujúce charakteristiky.

Malými propagačnými predmetmi sa rozumejú predmety propagačného, reklamného a informačného charakteru, ktorých **veľkosť** je **do 15 cm x 15 cm vrátane**, **hmotnosť** predmetu je **nižšia ako 1,5 kg vrátane** a **obstarávacia cena** predmetu je **nižšia ako 100 eur vrátane**. Pri definovaní týchto predmetov musia byť **súčasne splnené minimálne dve z uvedených kritérií, pričom jedným z nich musí byť cena**.

Pokiaľ ide o predmety, pri ktorých je ich označenie vzhľadom na vlastnosti predmetu komplikované (napr. veľmi malý predmet alebo predmet, ktorý nie je možné označiť z iných objektívnych dôvodov), prijímateľ zabezpečí aplikáciu iného, možného spôsobu označenia, t. j. zabezpečí umiestnenie adekvátneho propagačného prostriedku v blízkosti predmetu, prípadne na inom viditeľnom a vhodnom mieste, napr. na obale a pod.

Znak EÚ a odkaz na EÚ a ďalšie súvisiace náležitosti musia byť vždy takej veľkosti, aby boli dostatočne výrazné, viditeľné, čitateľné a zrozumiteľné.

Informácie môžu byť doplnené aj o ďalšie prvky (napr. logo ďalšieho subjektu), no prijímateľ musí zabezpečiť, aby povinné informácie poukazujúce na spolufinancovanie projektu z prostriedkov EÚ neboli nikdy menšie ako ostatné zobrazené symboly a logá.

Pokyny pri označovaní majetku a spotrebného materiálu

Pri označovaní nakúpeného dlhodobého majetku alebo spotrebného materiálu je potrebné využiť plagáty, štítky, samolepky, príp. pečiatky.

Každý jednotlivý hmotný predmet by mal byť označený adekvátnym spôsobom.

1. Ak je predmet klasifikovaný ako dlhodobý majetok

V tomto prípade je potrebné umiestniť na majetok plagát/samolepku/štítk/pečiatku (ktorý zabezpečí informovanie verejnosti o pomoci z EÚ) takýmto spôsobom:

a) pre rozmerovo väčšie druhy majetku (napr. prevádzkové stroje) prostredníctvom **umiestneného znaku Európskej únie**, ktorý je v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia, **odkazu na Európsku úniu, vyhlásením**, že daný projekt je **spolufinancovaný** z ERDF spolu **s vyhlásením** (sloganom), v ktorom je zdôraznená **pridaná hodnota intervencie Spoločenstva**, uprednostňujúc: „Investícia do Vašej budúcnosti“ na konkrétnom predmete. Tieto informácie musia byť umiestnené na **všetkých predmetoch dlhodobého majetku** obstaraných v rámci realizácie projektu, financovanom z prostriedkov EÚ a

b) pre rozmerovo menšie druhy majetku (napr. výpočtová technika a pod.) prostredníctvom **umiestneného znaku Európskej únie**, ktorý je v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia, **odkazu na Európsku úniu**.

Označenie musí byť umiestnené na najviac viditeľnom mieste (napr. na strojoch v oblasti, kde je stroj ovládaný pracovníkmi).

Označenie musí byť veľkosťou adekvátne cene majetku a tiež adekvátne použité vzhľadom na rozmery majetku, t. j. pri **rozmerovo väčších** druhoch majetku sa odporúča použiť **plagát, príp. iná forma označenia** obsahujúca všetky definované povinné náležitosti a pri **rozmerovo menších** druhoch majetku **postačí** na zabezpečenie publicity **samolepka/štítk/pečiatka**.

Pokiaľ ide o majetok, pri ktorom je jeho označenie vzhľadom na jeho vlastnosti komplikované (napr. nehnuteľný majetok, majetok, ktorý nie je možné označiť z iných objektívnych dôvodov), prijímateľ zabezpečí aplikáciu iného, možného spôsobu označenia, t. j. zabezpečí umiestnenie adekvátneho propagačného prostriedku (napr. pamätnej dosky alebo plagátu) v blízkosti majetku, prípadne na inom viditeľnom a vhodnom mieste.

2. Ak je predmet klasifikovaný ako spotrebný materiál

V tomto prípade je potrebné umiestniť na predmet samolepku/štítk/pečiatku, ktorá zabezpečí informovanie verejnosti o pomoci z EÚ prostredníctvom **umiestneného znaku Európskej únie**, ktorý je v súlade s grafickými normami definovanými v prílohe I vykonávacieho nariadenia, **odkazu na Európsku úniu**.

Označenie musí byť umiestnené na najviac viditeľnom mieste (napr. pri strojoch v oblasti, kde je stroj ovládaný pracovníkmi, pri knižných publikáciách na prvej textovej strane – ak ho nemožno umiestniť na obálke z dôvodu predídania jej poškodenia).

Označenie musí byť veľkosťou adekvátne cene predmetu a tiež adekvátne použité vzhľadom na rozmery majetku.

regionálny
operačný
program

MINISTERSTVO PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Riadiaci orgán pre Regionálny operačný program
sídlo: Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
poštová adresa: Prievozská 2/B, 825 25 Bratislava

Pokiaľ ide o predmety, pri ktorých je ich označenie vzhľadom na vlastnosti predmetu komplikované (napr. veľmi malý predmet, predmet, ktorý nie je možné označiť z iných objektívnych dôvodov), prijímateľ zabezpečí aplikáciu iného, možného spôsobu označenia, t. j. zabezpečí umiestnenie adekvátneho propagačného prostriedku v blízkosti predmetu, prípadne na inom viditeľnom a vhodnom mieste napr. na obale a pod.

Znak EÚ a odkaz na EÚ a ďalšie súvisiace náležitosti musia byť vždy takej veľkosti, aby boli dostatočne výrazné, viditeľné, čitateľné a zrozumiteľné. Znak EÚ a odkaz na EÚ, ako aj ďalšie súvisiace náležitosti nesmú byť nikdy menšie ako ostatné zobrazené symboly a logá.

Pokyny pri organizovaní informačných aktivít

Pri organizačnom zabezpečení informačných aktivít súvisiacich s realizáciou projektu spolufinancovaného prostredníctvom finančných prostriedkov EÚ (napr. konferencie, veľtrhy, výstavy, semináre apod.) musí byť vždy zreteľne uvedená spoluúčasť EÚ, a to minimálne **umiestnením znaku EÚ a odkazu na EÚ**. Všetky súvisiace dokumenty spojené s touto aktivitou (napr. pozvánky, prezenčné listiny, zborníky prezentácií a pod.) musia obsahovať povinné údaje uvedené v časti „Pokyny pri výrobe propagačných a informačných predmetov, informačných materiálov a dokumentov“.

Pokyny pre internetové stránky

Prijímateľ, ktorý zriaďuje špecifickú internetovú stránku spojenú s realizáciou podporeného projektu (príp. sekciu stránky o projekte v rámci webovej stránky prijímateľa), musí zabezpečiť, aby internetová stránka obsahovala **minimálne rovnaké údaje, aké sa požadujú pre informačné materiály**. Informácie musia byť dobre viditeľné a čitateľné, odporúčame ich umiestnenie na úvodnej stránke.

Pokyny na vytvorenie znaku EÚ a vymedzenie štandardných farieb

Vlajka EÚ nie je len symbolom Európskej únie, ale je aj symbolom európskej jednoty a identity v širšom zmysle slova. Kruh zlatých hviezd predstavuje solidaritu a harmóniu medzi občanmi Európy. Počet hviezd nezodpovedá počtu členských krajín. Hviezd je dvanásť, pretože toto číslo symbolizuje dokonalosť, celistvosť a jednotu. Vlajka sa teda nebude meniť ani po ďalšom rozšírení EÚ. Vlajka EU slúži na označenie spoluúčasti EU pri realizovaní projektu a všetkých aktivít s ním súvisiacich. Je súčasťou

všetkých publikačných, informačných, hmotných i nehmotných materiálov, týkajúcich sa pomoci zo štrukturálnych fondov EU.

Dôraz je kladený na dodržiavanie jednotnej vizuálnej podoby. Táto časť pomôže užívateľom pri správnej reprodukcii európskeho znaku. Obsahuje pokyny, ako znak vytvoriť a definíciu štandardných farieb.

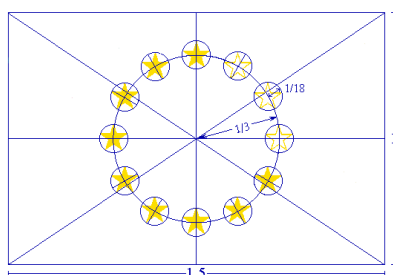
Opis symbolov

Na pozadí modrej oblohy dvanásť zlatých hviezd v kruhu, ktoré predstavujú úniu európskych národov. Počet hviezd je nemenný, pričom dvanásť symbolizuje dokonalosť a jednotu.

Heraldický opis

Na azúrovom poli kruh z dvanástich zlatých hviezd, pričom ich cípy sa nedotýkajú.

Geometrický opis

Znak má tvar modrej obdĺžnikovej vlajky, ktorej šírka je jedenapolkrát dlhšia ako výška. Dvanásť zlatých hviezd je rozmiestnených v rovnakých vzdialenostiach tvoriac neviditeľný kruh, ktorého stred je priesečníkom diagonál obdĺžnika. Polomer kruhu sa rovná jednej tretine výšky vlajky. Každá z hviezd má päť cípov, ktoré sú umiestnené po obvode neviditeľného kruhu, ktorého polomer je jedna osemnásťina z vertikálnej šírky. Všetky hviezdy sú zvislé, to znamená, že jeden cíp je vertikálny a dva cípy tvoria pravý uhol so sťažňom vlajky. Kruh hviezd má pripomínať ciferník hodín. Počet hviezd sa nemení.

Regulačné farby

PANTONE REFLEX BLUE

PANTONE YELLOW

Farby znaku:

Obdĺžnik je **PANTONE REFLEX MODRÝ** a hviezdy sú **PANTONE ŽLTÉ**.

Medzinárodná škála **PANTONE** je veľmi rozšírená a je prístupná aj neprofesionálnym užívateľom.

Postup štyroch farieb

Pri používaní postupu štyroch farieb nie je možné použiť dve štandardné farby. V takomto prípade ich treba znovu vytvoriť tak, že sa použijú štyri farby. **PANTONE ŽLTÁ** získame použitím 100% „Process Yellow“. Zmiešaním 100% „Process Cyan“ a 80% „Process Magenta“ možno získať veľmi podobnú farbu **PANTONE REFLEX MODREJ**.

Internet

PANTONE REFLEX MODRÁ zodpovedá farbe RGB:0/51/153 (hexadecimálne: 003399) na webovej palete a **PANTONE ŽLTÁ** zodpovedá farbe RGB:255/204/0 (hexadecimálne: FFCC00) na webovej palete.

Monochromatický reprodukčný proces

Ak používate čiernu farbu, orámujte obdĺžnik čiernou čiarou a hviezdy vytlačte čiernou farbou na bielom pozadí.

Ak používate modrú farbu (Reflexná modrá), použite ju na 100 % a hviezdy sú reprodukované v bielom negatíve.

Reprodukcia na farebnom pozadí

Ak nemáte inú možnosť ako použitie farebného pozadia, orámujte obdĺžnik bielym pruhom so šírkou, ktorá sa rovná 1/25 výške obdĺžnika.

Príklady nesprávnej reprodukcie

1 Znak je prevrátený

2 Hviezdy nie sú vyrovnané

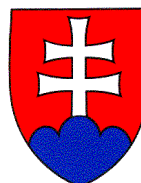
3 Hviezdy sú nesprávne umiestnené do kruhu, musia byť rozložené tak, ako hodiny na ciferníku

(Platné špecifikácie nájdete aj v manuáli EU na internetovej adrese:
http://www.europa.eu/abc/symbols/emblem/graphics1_sk.htm)

Vzor veľkoplošnej reklamnej tabule

EURÓPSKA ÚNIA

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou vo výške **XX %
z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vo výške **XX** %
zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky**

**Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“**

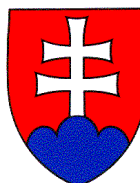
Začiatok realizácie projektu: **DD.MM.RRRR**
Skončenie realizácie projektu: **DD.MM.RRRR**

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre Regionálny operačný program
www.ropka.sk

Vzor trvalo vysvetľujúcej tabule

EURÓPSKA ÚNIA

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou vo výške **XX %
z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vo výške **XX** %
zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky**

**Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“**

Typ a názov projektu:

.....

Výška poskytnutého príspevku:

.....

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre Regionálny operačný program
www.ropka.sk